

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-NKPS.431.6.12.2025.KJ

**Pani
Marta Olejnik
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Wąsoszu
ul. Krzywa 11
56-210 Wasosz**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Do podpisanego w dniu 4 lipca 2025 r. protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Wrocław, lipca 2025 r.

I. Informacje organizacyjne

Jednostka kontrolowana	Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąsoszu ¹ .
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pani Lucyna Ciszewska, powołana na stanowisko Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąsoszu z dniem 15 maja 1990 r. Po zakończeniu kontroli powzięto informację, że na Kierownika Ośrodka powołana została Pani Marta Olejnik. (dowód: akta kontroli, str. 31)
Zakres kontroli	Realizacja zadań gminy wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz zgodność zatrudniania z wymogami kwalifikacyjnymi. Okres objęty kontrolą od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 13 lutego 2025 r.
Podstawa prawna kontroli	1. art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej ² , 2. § 5 rozporządzenia z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej ³ Plan kontroli na I półrocze 2025 r. (KO-KZ.430.9.2024.MK), zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 20 grudnia 2024 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	Od dnia 13 lutego 2025 r. do dnia 7 marca 2025 r.
Kontrolerzy	1. Krzysztof Jakubowski – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przewodniczący zespołu, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.67.2025.KJ z dnia 11 lutego 2025 r., 2. Małgorzata Staszczak – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, kontroler, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.68.2025.KJ z dnia 11 lutego 2025 r. (dowód: akta kontroli, str. 9-11)

¹ dalej „Ośrodek” lub „OPS”

² t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm., dalej „ustawa o pomocy społecznej” lub „ustawa”

³ Dz. U. z 2020 r., poz. 2285, ze zm., dalej „rozporządzenie w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej”

II. Ocena kontrolowanej jednostki

W okresie objętym kontrolą odpowiedzialność za realizację zadań ponosi Pani Lucyna Ciszewska – Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąsoszu.

W wyniku kontroli poszczególnych zagadnień, w oparciu o oceny cząstkowe badanych obszarów, działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąsoszu w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

III. Ustalenia kontroli

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 13, 17 i 20 lutego 2025 r. w OPS w Wąsoszu ustalono, co następuje.

Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 16a, 18, 19 i 20 ustawy o pomocy społecznej, które dotyczą:

- opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych (pkt 1),
- sporządzania oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 2),
- udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych (pkt 5),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego (pkt 6),
- świadczenia pracy socjalnej (pkt 10),
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 11),
- prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych (pkt 12),
- dożywiania dzieci (pkt 14),
- sprawienia pogrzebu, w tym osobom bezdomnym (pkt 15),
- kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu (pkt 16),
- pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (pkt 16a),
- utworzenia i utrzymywania ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenie pracowników (pkt 18),
- przyznawania i wypłacania zasiłków stałych (pkt 19),
- opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 20).

W okresie objętym kontrolą Kierownik OPS w Wąsoszu nie posiadał upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Decyzje w przedmiotowym zakresie wydawał Burmistrz Wąsosza.

Zadania z art. 17 ust. 1 pkt 7, 8 i 9 ustawy o pomocy społecznej nie były realizowane, bowiem, jak wyjaśnił Kierownik Ośrodka, w okresie objętym kontrolą nie wpłynęły wnioski/ nie było zgłoszeń o udzielenie pomocy w formie:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 7),
- przyznawania zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego (pkt 8),
- opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem bądź rodzeństwem (pkt 9).

Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 4 i 5 ustawy o pomocy społecznej, które dotyczą:

- przyznawania i wypłacania zasiłków specjalnych celowych (pkt 1),
- podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych (pkt 4),
- współpracy z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach (pkt 5).

Gmina Wąsosz nie realizuje zadań z art. 17 ust. 2 pkt 2, 2a, 3b ustawy o pomocy społecznej, dotyczących przyznawania i wypłacania pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze (pkt 2), organizowania i świadczenia usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich (pkt 2a) oraz przyznawania i realizacji usług wsparcia krótkoterminowego w domach pomocy społecznej (pkt 3b), gdyż jak wyjaśnił Kierownik Ośrodka, w okresie objętym kontrolą brak było wniosków o udzielenie wsparcia w tym zakresie. Ponadto Gmina Wąsosz nie realizuje zadania z art. 17 ust. 2 pkt 3a ustawy o pomocy społecznej dot. opracowania i realizacji projektów socjalnych ze względu na brak potrzeb w tym zakresie.

Gmina Wąsosz nie prowadzi domu pomocy społecznej i ośrodka wsparcia o zasięgu gminnym (art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej). Potrzeby mieszkańców Gminy w tym zakresie OPS zapewnia kierując w pierwszej kolejności osoby do dps znajdującego się najbliżej ich miejsca zamieszkania. Ponadto Kierownik OPS w Wąsoszu wyjaśnił, że w najbliższym czasie Gmina Wąsosz, planuje zawarcie porozumienia z Gminą Góra w zakresie możliwości kierowania mieszkańców z terenu Gminy do Dziennego Domu Pobytu w Górze.

Gmina Wąsosz realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 6, 9 i 10 ustawy o pomocy społecznej, dotyczące:

- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia (pkt 6),
- wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki (pkt 9),
- zapewnienia utrzymania oraz rozwoju systemu teleinformatycznego, a także sporządzania sprawozdawczości i przekazywania jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego - zadanie realizowane od 1 stycznia 2024 r. (pkt 10).

Zadania z art. 18 ust. 1 pkt 3, 4, 7 i 8 ustawy o pomocy społecznej dotyczące:

- organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a (pkt 7),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia oraz zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (pkt 8)

nie były realizowane, bowiem, jak wyjaśnił Kierownik Ośrodka, w okresie objętym kontrolą nie było wniosków o ww. formy pomocy.

Gmina Wąsosz nie prowadzi i nie rozwija infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej), jak wyjaśnił Kierownik Ośrodka Gmina Wąsosz podpisała Porozumienie na czas nieokreślony z Gminą Góra, w zakresie zabezpieczenia miejsc dla mieszkańców Gminy Wąsosz w Środowiskowym Domu Samopomocy w Górze.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąsosz koordynuje realizację Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych (art. 110 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej).

W kontrolowanym okresie Kierownik OPS w Wąsosz nie wytaczał powództw o roszczenia alimentacyjne na rzecz obywateli, jednakże pracownicy OPS informowali osoby zainteresowane o sposobie wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne, a także pomagali w pisaniu pozwów sądowych (art. 110 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej).

W okresie objętym kontrolą Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąsosz nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami, jednakże pracownicy OPS udostępniali druki dotyczące ustalania stopnia niepełnosprawności oraz udzielali informacji o sposobach załatwiania tych spraw (art. 110 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej).

Kierownik OPS w Wąsosz składał Radzie Miejskiej coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej (art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej).

W okresie objętym kontrolą Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąsosz nie realizował wypłaty świadczeń pieniężnych i pomocy psychologicznej dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, o których mowa w art. 29 i 31 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa⁴, ze względu na brak wniosków w tym zakresie.

Kierownik OPS w Wąsosz spełnia odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, tj. posiada wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 116 i 156 ww. ustawy.

W okresie objętym kontrolą dodatek do wynagrodzenia w wysokości 400 zł miesięcznie, wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej otrzymywali wszyscy

⁴ t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 337.

pracownicy socjalni realizujący pracę socjalną lub przeprowadzający rodzinne wywiady środowiskowe poza siedzibą jednostki. Dodatek ten nie był wliczany do minimalnego wynagrodzenia pracowników socjalnych, zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę⁵. W aktach osobowych pracowników socjalnych Ośrodka znajdowały się stosowne dokumenty potwierdzające przyznanie tego dodatku oraz podpisane zakresy czynności, uprawnień i obowiązków.

Rejon działania kontrolowanej jednostki obejmuje Gminę Wąsosz, zamieszkałą przez 6 779 mieszkańców (stan na dzień 31.12.2024 r.) i 6 768 (stan na dzień 13.02.2025 r.), w tym 29 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną (stan na dzień 31.12.2024 r.) oraz 11 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną (stan na dzień 13.02.2025 r.). W OPS w Wąsoszu na dzień kontroli zatrudnionych było 4 pracowników socjalnych (na 4 etatach) świadczących pracę socjalną.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej ośrodek pomocy społecznej powinien zatrudniać pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy, w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną.

Art. 110 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej stanowi, że „Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych”.

W przypadku OPS w Wąsoszu, powyższy wskaźnik jest spełniony zarówno w stosunku do liczby mieszkańców Gminy, jak i rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną.

W kontrolowanej jednostce w trakcie czynności kontrolnych nie stwierdzono uchybień ani nieprawidłowości w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy, w szczególności zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, jak również zapisów art. 17 ust. 1, art. 17 ust. 2, art. 18 ust. 1 i zadań wynikających z art. 110 ustawy, w związku z tym nie wydaje się zaleceń pokontrolnych.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przesłano do Kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do Burmistrza Wąsosza, trzeci włączono do akt kontroli.

Otrzymują:
1. Burmistrz Wąsosza
2. a/a

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Ewa Oleniacz
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej

⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 2207 ze zm.